

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

Kapitalno budžetiranje

Uloga Ministarstva finansija

Minsk, 14. jun 2011.

Klas Klaas, OECD/SIGMA

Investiciono programiranje i budžetiranje

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

- Programiranje i budžetiranje investicija je deo celokupnog procesa upravljanja rashodima
- Koraci u programiranju i budžetiranju:
  - Određivanje prioriteta u okviru strateških oblasti
  - Usklađivanje zahteva investicionih troškova sa tekućim troškovima unutar strateških oblasti
  - Identifikovanje investicionih projekata i programa
  - Selekcija projekata koji su već identifikovani i pregledanje tekućih projekata, unutar investicionih programa
- Koraci u selekciji investicionih projekata:
  - priprema, procenjivanje i analiza
- Ovi procesi su međuzavisni

Međuzavisnost

Redosled donošenja odluka i adekvatan način povezivanje procesa pripreme projekta i procesa programiranja i budžetiranja su suštinski važni, kako bi se obezbedilo da

- politike pokreću programe;
- programi se uklapaju u finansijske okvire;
- programi pokreću projekte.

Direktne budžetske implikacije kapitalnih projekata

- Projektni ciklus uključuje više koraka, od analize problema u sektorskom kontekstu do ex post evaluacije
- Projekti javnih investicija više puta imaju direktni uticaj na budžet:
  - Nakon donošenja odluke o pripremi projekta
  - Nakon donošenja odluke o sprovođenju investicionog projekta
  - Nakon finalizacije investicije za poslovanje i održavanje državne imovine
- Uloga Ministarstva finansija mora da bude šira od ovih direktnih finansijskih zahteva.

Strukturni aspekti

- Odgovornost za programiranje, ocenjivanje i abalizu investicija u resornim ministarstvima
  - Ali MoF mora da bude zainteresovano da obezbedi da okvirni uslovi za ove aktivnosti budu uspostavljeni
- MoF je uključeno u proces kroz
  - Konsultacije u slučaju velikih, kompleksnih projekata, počev od faze pripreme
  - Nezavisnu reviziju ocenjivanja troškovnog i fiskalnog uticaja
  - Tako što je uvek iznad postavljenih pragova
  - Praćenje napretka projekata
- MoF takođe kreira opšta pravila za budžetska pitanja, kao što je transfer između budžetskih godina, fleksibilnost za dobijanje dodatnog finansiranja usled povećanja troškova, itd.

Kako ostvariti efikasnost u budžetskim investicijama?

1. Učiniti nacionalnu i sektorske strategije kompatibilnim sa fiskalnim okvirom
2. Povezati sve investicione predloge, bez obzira na izvor finansiranja
3. Omogućiti budžetske transfere između godina (predmet određenih uslova)
4. Uspostaviti mehanizme koordinacije između pripreme projekta i pripreme budžeta
5. Odluke o investicionim projektima u budžetskom rasporedu donositi u fazama
6. Fokus na srednji i duži rok

Kako ostvariti efikasnost u budžetskim investicijama?(nast.)

7. Definisati kredibilan i realističan ukupan iznos budžeta sa čvrstim budžetskim ograničenjem
8. Stvoriti finansijske motive kako bi ministarstva mogla da ih isplaniraju kako treba
9. Razviti jasne i obuhvatne propise za razvijanje investicionih predloga
10. Definisati standarde za budžetsko planiranje, struktuiranje, koštanje, analizu troškovne koristi i prioritizaciju
11. Definisati detaljne smernice za procenu i analizu predloga (a.o. kriterijumi odluke)
12. Osigurati nezavisnu reviziju koštanja i procene fiskalnog uticaja
13. Uložiti vreme u obuke iz oblasti adekvatnog razvoja i analize koštanja i koristi od projekata

Kako ostvariti efikasnost u budžetskim investicijama?(nast.)

14. Osnovna cena investicije u odnosu na na čitav troškovni ciklus (kapitalna investicija+opreativni trošak+trošak za održavanje)
15. Realistični budžetski troškovi održavanja
16. Razvijanje procedura za praćenje svih krupnih investicionih predloga (treba da radi agencija MoF)
17. Analiza završnih rezultata projekata u smislu troškova i koristi
18. Osigurati pripremu završnih izveštaja za sve investicione projekte
19. Obezbediti podršku valjanog zaonodavstva (za sticanje zemljišta, nabavke)
20. Ne zaboraviti preduzeća u državnom vlasništvu (barem ne ona koja se subvencionиšu iz državnog budžeta)

Smanjiti ili održavati nivo investicija u vremenu fiskalnih izazova

- MoF ima zadatak da osigura održivost javnih finansija
  - Kratkoročno i dugoročno
- Javne investicije je relativno lako smanjiti ako je potrebno
  - Ali one (ako se adekvatno planiraju) doprinose stvaranju uslova za budući rast i javne prihode
- Mnogo je teže smanjiti trenutne rashode
- MoF ne bi trebalo da propusti priliku proizašlu iz fiskalne krize za strukturne promene javnih rashoda

A joint initiative of the OECD and the European Union,
principally financed by the EU

HVALA VAM!

www.sigmaweb.org

